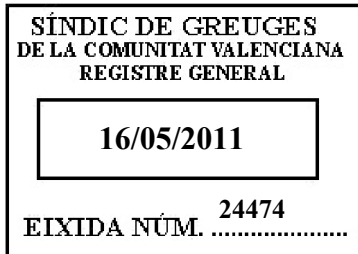

SÍNDIC DE GREUGES DE LA COMUNITAT VALENCIANA

Ajuntament d'Alacant
Il·lma. Sra. Alcaldessa-Presidenta
Pl. Ajuntament, 1
ALACANT - 03002

=====
Ref. queixa núm. 090531
=====

(Assumpte: discriminació del valencià en retolació viària.)

Il·lma. Sra.,

Vam rebre en esta institució un escrit signat pel Sr. (...), que va estar registrat amb el número indicat més amunt.

Substancialment exposava els fets i les consideracions següents:

- "Que, recentment, l'Ajuntament d'Alacant ha retolat la plaça de l'Illot d'Alacant exclusivament en castellà. Que esta circumstància vulnera la cooficialitat lingüística del valencià i el castellà a la Comunitat Valenciana, i el mandat estatutari que imposa a tots els poders públics, autonòmics o locals, promoure el valencià en tots els àmbits oficials."

En considerar que la queixa reunia els requisits establits en els articles 12 i 17 de la Llei 11/1988, de 26 de desembre, del Síndic de Greuges, va ser admesa, i li'n vam donar trasllat de conformitat amb el que hi ha determinat en l'article 18.1 de la llei esmentada a fi de contrastar les al·legacions formulades pel ciutadà, i per demanar que ens remetera informació suficient sobre la realitat d'aquelles i de la resta de circumstàncies concurrents en el present supòsit, i que fera extensiu el seu informe a concretar les previsions existents, si n'hi ha, per a retolar en valencià la plaça esmentada.

L'Ajuntament d'Alacant, després de successius requeriments i diligències, ens va donar compte del següent:

"... En referència a l'escrit que teniu l'amabilitat de dirir-me, amb data 11 de març del 2011, relatiu a la sol·licitud d'informació de les queixes amb núm. 20090531, de (...), sobre la discriminació de l'ús del valencià, he d'assenyalar-vos que este Ajuntament treballa en la línia requerida a fi d'aconseguir, en la mesura que el nostre pressupost ens ho permeta, l'objectiu d'escometre les mesures necessàries per a portar-les a efecte."

Una vegada conculsa la tramitació ordinària de la queixa resollem l'expedient amb les dades que hi consten, per la qual cosa li demane que considere el arguments que li expose tot seguit i que constitueixen els fonaments de la Resolució amb què concloem:

En primer lloc, hem de dir que esta institució és conscient de l'esforç econòmic que comporta, sobretot per als ajuntaments, configurar pàgines web oficials, emetre impresos, fullets i publicitat institucional, retolació viària, etc. en les dues llengües cooficials de la Comunitat Valenciana, i que, de vegades, esta actuació és endarrerida davant necessitats més urgents com ara els servicis socials, la dependència, els menors, els ancians, l'educació o petites infraestructures.

No obstant això anterior, el Síndic de Greuges, alt comissionat dels drets fonamentals dels valencians, recollits en el títol I de la Constitució espanyola i en el títol II de l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana, no pot deixar de fer una reflexió sobre l'adequat respecte als drets lingüístics dels ciutadans i la cooficialitat lingüística vigent a la Comunitat Valenciana.

Hem de prendre com a punt de partida el manament establert en l'article 3r de la nostra Constitució, que disposa que el castellà és la llengua oficial de l'Estat i, al seu torn, assenyala que la resta de llengües espanyoles seran també oficials en les comunitats autònomes respectives, de conformitat amb els respectius estatuts.

Així, la nostra norma fonamental fa ressaltar la riquesa de les diferents modalitats lingüístiques d'Espanya, com a patrimoni cultural que haurà de ser objecte d'especial protecció i respecte.

En connexió amb el que disposa la Constitució espanyola, l'article 5é de l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana encomana a la Generalitat Valenciana garantir l'ús normal i oficial tant del castellà com del valencià, i d'esta manera s'hi instaura un règim de bilingüisme que imposa als poders públics del territori autonòmic o local l'obligació de conèixer i utilitzar les dos llengües oficials, sense que pugua prevaldre l'una sobre l'altra.

La Llei valenciana 4/1983, de 23 de novembre, d'ús i ensenyament del valencià, dictada com a desplegament del que disposa l'Estatut d'autonomia, estableix, en l'article 2n, que el valencià és la llengua pròpia de la Generalitat Valenciana i de l'Administració pública, com també de la local i de totes les corporacions i institucions públiques que en depenen.

Amb tot això, no hi ha dubte sobre la manifesta obligació de les administracions públiques, tant autonòmiques com locals, d'adequar, des d'un punt de vista lingüístic, les vies o els mitjans de comunicació amb els administrats, i facilitar les relacions mútues a través de l'efectiva i real implantació d'un règim de cooficialitat d'ambdues llengües, tal com estableix tant la Constitució espanyola, l'Estatut d'autonomia i la Llei 4/1983, d'ús i ensenyament del valencià.

Esta cooficialitat ha de quedar palesa en totes les manifestacions de l'Administració pública i ha de bandejar qualsevol forma de discriminació lingüística.

D'altra banda, el Decret 145/1986, de 24 de novembre, del Consell de la Generalitat, regula la senyalització de les vies de comunicació, les instal·lacions i els servicis públics en l'àmbit de la Comunitat Valenciana, amb el propòsit de fer efectiva la recuperació del valencià en estos àmbits.

Este mateix Decret, en la disposició final primera, autoritza a la que aleshores es denominava Conselleria d'Educació i Ciència, a dictar les disposicions necessàries per al seu acompliment i, en este sentit, l'Ordre d'1 de desembre de 1993 sobre l'ús de les llengües oficials en la toponímia, la senyalització de les vies de comunicació i en la retolació dels servicis públics en l'àmbit territorial de la Comunitat Valenciana estableix en l'article primer que: "El criteri general d'ús de les llengües oficials a la Comunitat Valenciana en la senyalització de vies i servicis públics haurà d'atendre al predomini lingüístic establert en el títol cinqué de la Llei d'ús i ensenyament del valencià (...)" i en l'art. 2 assenyala que "(...) per mandat legal es requerisca la senyalització en les dues llengües, es donarà prioritat a una llengua o a l'altra segons el predomini lingüístic del territori en què s'ubique el senyal (...)", per la qual cosa, tenint en compte que Alacant, de conformitat amb el que estableix l'art. 35 del títol cinc, és territori de predomini lingüístic valencià, en conseqüència, la retolació dels servicis públics ha de ser feta preferentment en valencià".

La normativa vigent sobre l'ús del valencià, continguda en la Constitució espanyola, l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana i la LUEV, és clara i terminant, i no deixa lloc a cap interpretació. Per això l'Administració pública valenciana, tant l'autonòmica com la local, està obligada a garantir la normalització lingüística, atorgar especial respecte i protecció al valencià, i estendre'n l'ús en tots els àmbits socials, a fi de superar la desigualtat que encara existix respecte del castellà, l'altra llengua oficial, de manera que en cas pugua prevaler una llengua sobre l'altra; i esta obligació s'estén també a la retolació d'instal·lacions i oficines oficials, tal com hem dit.

De conformitat amb tot el que hem exposat més amunt, **SUGGERIM A L'AJUNTAMENT D'ALACANT** que en pròximes retolacions, d'acord amb la seua disponibilitat pressupostària, les informacions i els serveis oferits a la plaça de l'Illot, adopte les mesures que siguen necessàries perquè estiguen redactats en les dues llengües cooficials de la Comunitat valenciana, de manera que no pugua prevaldre una llengua sobre l'altra, ja que allò que ha d'orientar a tots els poders públics autonòmics i locals és salvaguardar la llibertat d'opció lingüística i impulsar l'ús del valencià en tots els àmbits de la vida pública.

En virtut de l'art. 29.1 de la Llei 11/1988, reguladora del Síndic de Greuges, li recordem el deure de donar compliment al que disposa la legislació vigent sobre l'ús del valencià, d'acord amb el que hem indicat en el cos d'este escrit, la qual cosa se li comunica perquè, en el termini d'un mes, ens remeta l'informe preceptiu en què ens ha d'indicar si accepta la recomanació que li fem o, si s'escau, les raons que considere per a no acceptar-la.

Perquè en prenga coneixement li fem saber, així mateix, que a partir de la setmana següent a la data en què s'ha dictat, la present resolució serà inserida en la pàgina web de la institució.

Atentament,

José Cholbi Diego
Síndic de Greuges de la Comunitat Valenciana